

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: T. T. N., zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2004, čj. OAM-2699/VL-14-P17-R2-2000, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 4. 2005, čj. 46 Az 104/2004 - 14,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- I. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- II. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 29. 9. 2004, čj. OAM-2699/VL-14-P17-R2-2000, žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 5. 4. 2005, čj. 46 Az 104/2004 - 14. Dospěl přitom k závěru, že skutková zjištění, z nichž rozhodnutí žalovaného vycházelo, byla

dostatečná a právní závěr žalovaného vyjádřený v rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl vady řízení před žalovaným, pro něž měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Žalovaný totiž při svém rozhodování nepřihlédl k informacím o situaci ve Vietnamu, obsaženým ve zprávě Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2003. Stěžovatel dále krajskému soudu vytkl nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], uvedl, že zemi původu opustil v roce 1989 na základě mezivládní dohody o práci a do Vietnamu se již nevrátil. Stěžovatel požádal o azyl v České republice kvůli svému negativnímu postoji ke komunistickému režimu, který ve Vietnamu panuje a kterým jsou potlačována základní lidská práva a svobody. Stěžovatel má rovněž obavy, že mu, s ohledem k jeho žádosti o azyl, po dlouhodobém pobytu v České republice hrozí v případě návratu do Vietnamu pronásledování ze strany státních orgánů. Stěžovatel namítl také vadu řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a krajskému soudu vytkl, že dostatečně nezkoumal rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný nijak neodůvodnil svůj závěr, že neshledal důvody k udělení humanitárního azylu. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 11. 11. 2000 žádost o udělení azylu. Uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, Vietnam opustil v září 1989 kvůli práci na základě mezistátní dohody a od té doby žije v České republice. O azyl žádá, protože ve Vietnamu je komunismus, není tam svoboda a demokracie, zatímco v České republice je svoboda a demokracie. Stěžovatel zde žije již deset let. Při pohovoru dne 24. 8. 2004 stěžovatel dodal, že platnost víza mu skončila v roce 1994, od té doby pobývá v České republice nelegálně a účelem jeho žádosti o udělení azylu je snaha zlegalizovat si po šesti letech pobyt. Nesvoboda projevu a náboženského vyznání ve Vietnamu se ho nijak nedotýkaly ani neměl žádné potíže s vietnamskými úřady. Jediný problém před odchodem ze země spočíval v obtížích se sháněním práce, kterou ovšem hledal pouze jednou, a to v místě bydliště. Domnívá se, že v případě návratu do Vietnamu by měl problémy se státními orgány kvůli žádosti o azyl v České republice. Žalovaný hodnotil tvrzení stěžovatele na pozadí informací, které v průběhu správního řízení shromáždil o situaci ve Vietnamu; zejména z informací Ministerstva zahraničních věcí ze dne 20. 2. 2004, čj. 106846/2004-LP, ze dne 18. 3. 2004, čj. 106847/2004-LP, a ze dne 30. 7. 2004, čj. 126481/2004-LP, dále z informací obsažených ve Zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2003 ze dne 25. 2. 2004 (dále jen „Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA“) a konečně z informací obsažených v databázi České tiskové kanceláře.

Stěžovatel uváděl ve správním řízení jako důvod podání žádosti o azyl snahu o legalizaci pobytu v České republice, existenci komunistického režimu ve Vietnamu, a jako jediný problém před odchodem z Vietnamu nemožnost sehnat práci. Žalovým zjištěný skutkový stav lze považovat za dostačující pro rozhodnutí ve věci, neboť hodnotil tvrzení stěžovatele na pozadí informací, které v průběhu správního řízení shromáždil o situaci ve Vietnamu - mj. z informací obsažených ve Zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA. Námitka stěžovatele, podle které žalovaný při svém rozhodování nepřihlédl k informacím obsaženým ve Zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA, proto není důvodná.

Cizinci se podle § 12 zákona o azylu udělí azyl, bude-li v řízení zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 21. 11. 2003, čj. 7 Azs 13/2003 - 40¹, judikoval, že pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, navíc žalobcem v zemi původu neprojevená, není důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V rozsudku ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 303/2004 - 79², Nejvyšší správní soud uvedl, že nebyl-li žadatel o udělení azylu vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, i když pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem.

Nejvyšší správní soud za použití citované judikatury shledal, že žalovaný správně dospěl k závěru o nesplnění důvodů pro udělení azylu stěžovateli podle § 12 zákona o azylu. Ani krajský soud proto nepochybil, když rozhodnutí žalovaného posoudil jako souladné se zákonem.

V případě hodném zvláštního zřetele lze podle § 14 zákona o azylu udělit azyl z humanitárního důvodu, aniž bude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. S charakterem tohoto ustanovení, které je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, se Nejvyšší správní soud podrobně vypořádal mj. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaném pod č. 375/2004 Sb. NSS, na který pro stručnost odkazuje. Žadatel nemá subjektivní právo na udělení humanitárního azylu. Rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je vydáváno ve sféře volného správního uvážení žalovaného. Soudní kontrola zákonnosti takového rozhodnutí proto nutně zůstává pouze v rovině přezkumu dodržení procesních práv stěžovatele a posouzení toho, zda nebyly překročeny zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej nebylo zneužito (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu tak soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 - 38³).

Žalovaný možnost udělení humanitárního azylu stěžovateli vážil, jak z jeho rozhodnutí vyplývá, a na základě skutečností sdělených stěžovatelem neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jestliže správní orgán řádně zjistil a posoudil zejména osobní situaci stěžovatele a sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména pokud sám stěžovatel žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu ani neuváděl. Rozhodnutí žalovaného nevzbuzuje v Nejvyšším správním soudu pochybnost o tom, že správní uvážení žalovaného, které vyústilo v rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu,

¹ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5080>

² <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=1093>

³ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=3072>

nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a takový úsudek byl zjištěn řádným procesním postupem. Rovněž krajský soud uvážil, že žalovaný dostatečně zjistil osobní poměry stěžovatele a situaci v oblasti dodržování lidských práv v zemi původu a jeho závěr o neudělení azylu z humanitárních důvodů není s těmito podklady v logickém rozporu. Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil i tuto stížní námitku jako nedůvodnou.

Povinnost ukončit pobyt podle § 91 zákona o azylu neplatí, pokud by byl cizinec nucen vycestovat do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, nebo do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti; pokud by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky; nebo pokud v zemi původu nebo v třetí zemi, ochotných přijmout nezletilou osobu bez doprovodu, není po jejím příchodu k dispozici přiměřené přijetí a péče podle potřeb jejího věku a stupně samostatnosti. Zákon o azylu stanoví výjimky z uvedeného pravidla v odstavci 2 citovaného ustanovení.

Stěžovatel uvedl jako důvod pro přiznání překážky vycestování obavu, že vzhledem k dlouhodobému pobytu v České republice a vzhledem k žádosti o azyl mu hrozí v případě návratu do Vietnamu pronásledování ze strany státních orgánů. Stěžovatel tato tvrzení nepodložil žádnými důkazy a z informací, které žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil o situaci ve Vietnamu, konkrétně z informací Ministerstva zahraničních věcí ze dne 18. 3. 2004, čj. 106847/2004-LP, a ze dne 30. 7. 2004, čj. 126481/2004-LP, uvedené skutečnosti nevyplývají. Z informací je naopak zřejmé, že z Vietnamu může každý vycestovat do zahraničí a kdykoliv se svobodně vrátit, aniž by byl jakkoliv postižen. Vietnamské úřady samy nesledují, kdo a kde žádá o azyl. Nejvyšší správní soud proto zhodnotil stížní námitku jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud neshledal stížní námitky důvodnými, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu